1851. N°. 141.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 24 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 November.

Zitting van den Stedelijken Raad van heden.

Afwezig de Heeren M. G. ten Sande, Dr. C. W. H. van Kaathoven, G. H. Ysselsteyn en P. H. Taets van Amerongen.

De notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

De Voorzitter doet mededeeling van eenige ingekomen stukken, die ter lezing zullen worden nedergelegd.

De beraadslagingen over het reglement van orde worden voortgezet en de artt. 19 tot 28 met eenige wijzigingen en bijvoegingen aangenomen.

De verdere beraadslagingen worden uitgesteld tot aanstaanden Maandag ten twee ure.

— De *Amst. Cour.* van heden bevat andermaal eene loffelijke vermelding van de Leydsche dekens, die op de Tentoonstelling te Londen waren ingezonden, van de fabrieken van de Heeren Hoogeboom, Scheltema, van Wijk, Zaalberg en Zoon en Zuurdeeg en Zoon, van welke den Heeren Zaalberg en Zoon de medaille, en den Heeren Zuurdeeg en Zoon een loffelijke vermelding voor hunne fabriekaten mogt te beurt vallen.

Het is aangenaam voor onze fabriekstad, dat het verdienstelijke Dagblad der Hoofdstad Nederlands ingezetenen op die wijze op die zoo belangrijke fabrieken opmerkzaam maakt en in haren lof uitweidt. Daar wij het vorige stuk reeds hoofdzakelijk hebben medegedeeld, bepalen wij ons hier bij de vermelding van dit tweede uitvoerige verslag, hetwelk behalve den lof, die in de eerste plaats den bekroonden fabriekanten wordt toegebragt, nog een paar bijzonderheden omtrent de behoeften voor de verschillende markten en het zwavelen der dekens bevat, waaromtrent hoofdzakelijk het volgende wordt gezegd:

De modellen voor de behoeften van verschillende markten worden bepaald door grootte en kleur der dekens en ook door de strepen, zoowel als door qualiteit, al naar de gewoonte in zoodanig land, en het doel, waartoe de dekens daar te lande worden gebruikt, medebrengt. Aan de eerstgenoemde oorzaak mag het welligt worden toegeschreven dat het ten toongestelde model voor Frankrijk tweekleurige strepen vertoonde, terwijl de deken aan de eene zijde geel en aan de andere zijde karmozijn was. Aan de andere oorzaak — het doel, waartoe zij worden gebezigd — schrijven wij het toe, dat de modellen voor China en Japan, eensdeels wit met roode strepen en deels rood met zwarte strepen waren. In China namelijk hebben de dames uit den gegoeden stand de gewoonte, om in den wintertijd, bij maaltijden en bijeenkomsten, op de eene deken te zitten en met de andere de voeten te dekken.

Het is welligt ook niet ongepast, hier een oogenblik te spreken over het zwavelen; de Heeren Zaalberg hebben gezwavelde, en de Heeren Zuurdeeg ongezwavelde dekens ingezonden.

De tegenstanders van het zwavelen, gronden zich daarop, dat 1°. men daardoor de dekens hare natuurlijke witheid laat; 2°. zij zachter op het gevoel zouden zijn; 3°. zij de niet aangename lucht geheel missen, en 4°. in het gebruik blanker zouden blijven dan de gezwavelde stoffen.

De voorstanders der zwaveling beschouwen dat juist als een bijdrage tot de duurzaamheid van het fabrikaat. Verder heeft de zwavelachtige lucht volstrekt niets nadeeligs voor de gezondheid, en vervalt daardoor een bezwaar, dat sommigen daartegen schijnen te willen opwerpen. En wat de min aangename lucht betreft, deze verdwijnt vrij spoedig.

De werking der zwavel op de wol, maakt het niet aannemelijk, dat de van natuur gele wol, door het zwavelen aanvankelijk wit gemaakt, in het gebruik geel zou worden, nademaal de zuren (en dus ook het zwavelig zuur) de dierlijke kleuren verhoogt en de meeste plantaardige, en wel bepaald het rood, vernietigt. Vroeger verdroegen de dekens het zwavelen niet, om dat de strepen met verfhout, en dus plantaardig, werden gekleurd. Toen nu, omstreeks 10 of 11 jaren geleden, de Duitschers minder zachte dekens invoerden, die om de fraaije kleur der strepen aftrek vonden, maakte men hiertoe van eene dierlijke verfstof gebruik, welker helderheid door den invloed der zwaveling verhoogd, zich schitterender vertoonde dan men elders heeft kunnen voortbrengen.

Voorts wordt door het zwavelen, het fabrikaat langs den droogen of natten weg bezwangerd met zwavelig zuur gas, dat, overgaande in zwavelwaterstofgas, de onaangename lucht oplevert aan de gezwavelde, nieuwe dekens eigen, doch die, na een zeer kort gebruik, geheel verdwijnt, aangezien het oxygeen, of de zuurstof in den dampkring een onder-zwavelzuur daarstelt.

Daardoor worden de eijeren, door den motvlinder in de dekens gelegd, niet ontwikkeld, deze voor de mot beveiligd; ten gevolge van de meerdere verwantschap van het onder-zwavelzuur met den dampkring, werkt de eik der blootwol enz. nu door den invloed der atmosfeer niet op, en dit verhindert dus het geel doorslaan.

Wat nu den reuk zelven betreft, kan deze voor de gezondheid even weinig schadelijk zijn als dit met de zwavelbronnen het geval is.

— Den 19den heeft te 's Gravenhage, de tweede vergadering plaats gehad van het genootschap ter bevordering van fabrieks- en handwerks-nijverheid. De Heer Hermans, aldaar woonachtig, heeft de vergadering geopend met eene toespraak, waarin hij heeft gewezen op het belang der nijverheid; — de vermoedelijke oorzaken, waarom deze hier te lande niet op gelijke hoogte staat als elders; — de vooroordeelen, waarmede men zoo dikwerf te kampen heeft, en de middelen om dezelve te overwinnen. Naar het inzien des sprekers, zoude eene vereeniging, waaraan geheel het Land deel nam, krachtig tot dit doel der inrigting kunnen medewerken; in verband met instellingen, om bekwame werklieden op te leiden, hunnen ijver te beloonen, en hen daardoor aan te moedigen.

Nadat de algemeene strekking van het ontwerp was goedgekeurd, heeft zich een vijftig-tal der uit verschillende plaatsen zaamgekomen personen voor dit Genootschap verbonden.

Vervolgens zijn de bijzonderheden der wet in overweging genomen, en, met eenige wijzigingen, goedgekeurd. Onder de middelen, om het doel, 't welk men zich voorstelt, te beter te bereiken, is aangenomen het houden van vergaderingen ten einde al zulke onderwerpen te bespreken, als daartoe kunnen leiden. Daarbij is genoegzaam gebleken, dat het geenszins in de bedoeling ligt, noch der Commissie, noch der vergadering, om mede te werken tot het herstel der gilden; als welke men onvereenigbaar beschouwde met den tegenwoordigen tijd en den toestand der maatschappij. Daarentegen is de vestiging en uitbreiding van industrie- of ambachts-scholen als zeer wenschelijk voorgedragen.

De bijdrage voor het lidmaatschap is op *f* 4 's jaars bepaald. De Vereeniging zal uit afdeelingen bestaan, die hare huishoudelijke wetten kunnen hebben. Het Hoofdbestuur zal in 's Gravenhage gevestigd worden en uit 15 leden zijn zamengesteld, als: 5 uit de genoemde residentie, en 10 uit de andere deelen des Rijks. Den 15den Januarij zal de verkiezing der leden van dit Hoofdbestuur plaats hebben.

— Te Haarlem is den 14den in het Bestedehuis der Doopsgezinden, in den hoogen ouderdom van ruim 100 jaren overleden J. de Smeth, weduwe C. Mikkers. Zij genoot nog eene goede gezondheid en het gebruik van al hare vermogens.

— Den 19den zijn van Amsterdam naar Londen overgebragt 916 schapen, 30 ossen en 14 koeijen.

— Z. M. de Koning van Zweden heeft den Heer J. P. Schouwberg te Utrecht, eersten stempelsnijder aan 's Rijks Munt, benoemd tot Ridder der Waza-Orde.

— Het stedelijk Bestuur van Arnhem heeft het gevoelen der commissie van geneeskundig toevoorzigt kenbaar gemaakt, ten aanzien van het schadelijke voor de gezondheid van het beplakken van het St. Nikolaasgoed met bladgoud, omdat het koper bevat.

— Curatoren van de Latijnsche scholen te Amersfoort hebben Litt. Doctores opgeroepen, om te staan naar de vacant wordende betrekking van Rector aldaar, zich aantemelden met franco brieven vóór den 30sten dezer.

— Men verneemt, zegt de *Nederlander*, dat door het Hoofdbestuur van het Onderwijzers-genootschap, op voorstel van den Heer M. van Berkel te Montfoort, eene correspondentie is aangeknoopt met Ds. Spijker van de Kaapstad om de Hollandsche bevolking van de Kaap naar de behoefte die er bestaat, van bekwame en geschikte Onderwijzers uit Nederland te voorzien.

's GRAVENHAGE, 22 November.

Thans is voor een bedrag van *f* 29,772,860 aan muntbilletten van *f* 5, en van *f* 15,507,640 aan muntbilletten van *f* 1000, 500, 100 en 10 ingetrokken en onbruikbaar gemaakt.

— De Minister van Financiën zal den 25sten geen gehoor verleenen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg der Zitting van Donderdag 20 November.

Nadat eenige leden het woord hadden gevoerd wordt een door den Heer v. Eik voorgeslagen amendement ter verhooging van de som der bezoldigingen aan de snelschrijvers, ten bedrage van *f* 3,400, met 53 tegen 11 stemmen verworpen.

Vervolgens is het artikel der tractementen van den Raad van State ter sprake gekomen, en wordt dit artikel aangenomen met 42 tegen 22 stemmen.

Art. 22, tractementen der ambtenaren bij den Hoogen Raad van Adel à *f* 6,250, wordt aangenomen met 33 tegen 31 stemmen.

De verdere artt. tot geene beraadslaging aanleiding gevende, wordt het hoofdstuk in zijn geheel in hoofdelijke omvrage gebragt, en met algemeene stemmen aangenomen.

De algemeene beraadslagingen zijn vervolgens geopend over Hoofdstuk III, (*Buitenl. Zaken*).

De Heer Sloet tot Oldhuis verlangt de buitenlandsche Gezantschappen door diplomaten van minderen rang te doen bezetten, zooals dit bij de Vereenigde Staten geschiedt. Hij dringt aan, dat Nederland echter op eene waardige wijze buitenslands worde vertegenwoordigd. Hij beveelt der Regering eene spoedige liquidatie met Luxemburg aan, en hoopt dat de Minister de Kamer op de hoogte stellen zal van de onderhandelingen deswegens.

De Heer de Moraaz oordeelt, dat de belangen van Handel en Scheepvaart door het depart. van Buitenl. Zaken niet naar behooren worden behartigd. Hij zal door eene afstemming van het Hoofdstuk, als het ware protest aanteekenen tegen de bewering des Ministers, in de Eerste Kamer voorgedragen, dat de belangen van Handel en Scheepvaart door het depart., waarover dit hoofdstuk handelt niet bepaaldelijk zouden moeten worden behartigd.

De Heer van der Heyden vindt de uitgaven voor dit depart. te hoog. De Heer Zijlker vindt die mede te hoog. Vraagt men groote sommen voor de goede behartiging van onze handelsbelangen en bewees men dat die noodig en nuttig waren, hij zou de eerste zijn die ze wilde verleenen; dat zijn productieve uitgaven; daarvan trekt de natie nut; maar al dat ijdel vertoon, al die dwaasheid van uiterlijken glans, zonder energie, met de penningen der natie te bekostigen, daartoe zal hij nimmer bereid zijn. Hij zal ook nu, even als voorleden jaar een amend. tot bezuiniging voorstellen, maar zoo er niet bezuinigd wordt dan zal hij tegen het hoofdstuk stemmen.

De Heer van Dam stelt zich voornamelijk ten doel te bestrijden het voorstel der Commissie van rapporteurs tot vermindering van *f* 1,500 voor het consulaat bij de Barbarijsche Staten. In dien stand van zaken zou hij het hoogst ondoelmatig en onvoorzigtig achten het consulaat aldaar op te heffen. Ten slotte verklaart hij dat, als hij dit hoofdstuk zal afstemmen, dit niet gelegen is, gelijk bij andere sprekers, in de hoogte van het cijfer.

De Heer Metman behandelt de Luxemburgsche quaestie, hij wil er onzerzijds geen *casus belli* van maken, maar meent, dat als b. v. de internationale betrekkingen wierden afgebroken, het te bezien zou staan of Luxemburg zou blijven volharden in zijne weigering; weigering die kwalijk gedekt wordt door 't voorwendsel van onvermogen, omdat dat Hertogdom in de laatste tijden blijken heeft gegeven van niet terug te deizen voor groote uitgaven.

De Heer Groen heeft den Heer Zijlker beantwoord en daarbij herinnerd, dat zij, die op groote bezuinigingen aandringen, in gebreke blijven, om juist aan te toonen, waar die kunnen worden aangebragt, ten minste indien men de ware belangen van het Vaderland niet op het spel wil zetten, of niet opofferen wil wat onmisbaar is. Het is te meer pligt, behoedzaam te zijn, omdat nog een paar jaar geleden dezelfde spr., dien hij beantwoordt, het gevoelen heeft blootgelegd, dat er alleen op het depart. v. Oorlog wel ettelijke millioenen, men sprak toen van 5 of 6 millioen konden worden bezuinigd.

Daar er nog vele sprekers zijn ingeschreven, wordt het vervolg bepaald, op morgen, Vrijdag ochtend.

Zitting van Vrijdag 21 November.

In deze zitting is de algemeene beraadslaging over Hoofdstuk III der staatsbegrooting voortgezet en ten einde gebragt. Nadat de Ministers van Financiën en van Buitenl. Zaken het woord gevoerd hadden, is de Kamer overgegaan tot de bijzondere artikelen. Daarbij is een amendement van den Heer Reinders, strekkende om het tafelgeld van den Minister (*f* 6000) af te schaffen, als middel van bezuiniging, aangenomen met 33 tegen 32 stemmen. Daarna is gehandeld over twee amendementen, het eene van den Heer Zijlker, strekkende om het cijfer voor de bezoldigingen van de Gezantschappen met *f* 60,000 te verminderen, — het andere, van de Commissie van rapporteurs, om dat cijfer met *f* 2,000 te verminderen.

De Minister van Buitenl. Zaken heeft verklaard zich met geen der beide voorgestelde amendementen te kunnen vereenigen. Wat dat van de commissie betreft, moet hij het bestrijden èn in beginsel, èn in toepassing onzer zending te Brussel. Want er is slechts één artikel, bevattende al de buitenlandsche zendingen, en de Regering zou den post uit eene andere zending kunnen vinden. Maar bovendien de zaak ligt niet op het terrein der Kamer. In zoo verre is het amendement van den Heer Zijlker op een zuiverder terrein, vermits de Regering de vermindering kan toepassen zoo als zij wil. Even zoo trouw als de Minister de regten der Kamer, bij de Grondw. toegekend, zou waarderen, even trouw zou hij met alle kracht en nadruk de regten der Kroon verdedigen. En wat nu aangaat het speciale geval, thans ter sprake, gelooft de Minister dat voor onzen Gezant te Brussel niet te veel is uitgetrokken, dat de levenswijze aldaar duur is, en dat, ofschoon wij een klein volk zijn, de uitgaven daarom niet minder zijn.

De Heeren Dullert en Dirks verdedigen het voorstel der commissie, die gelooft, dat die vermindering thans te eerder kan geschieden, naardien de post van Gezant te Brussel onbezet is, en er dus geene belangen gekwetst worden. Onze Gezant zou nog altijd meer hebben dan de Belgische hier.

De voortzetting wordt bepaald op morgen.

Zitting van Zaturdag 22 November.

Zijn ingekomen twee ontwerpen van wet, een tot voorschrijving van regelen voor de afkondiging van maatregelen van algemeen bestuur; het andere tot goedkeuring eener dading tusschen den Staat en de Meidrechtsche droogmakerij.

De Commissien van Rapporteurs hebben verslag uitgebragt over Hoofdstuk X en XII der Staatsbegrooting.

Daarna zijn de beraadslagingen voortgezet over art. 5 van Hoofdstuk III der Staatsbegrooting.

De drie verschillende amendementen, tot vermindering van de Commissie van den Heer Zijlker en van den Heer Hengst, worden na eengie beraadslaging verworpen, en het art. zonder stemming goedgekeurd. — De zitting duurt voort.

Telegraphisch Berigt. 4 uur 17 min.

Hoofdstuk III, Buitenlandsche Zaken, is aangenomen met 46 tegen 16 stemmen.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Vrijdag 21 November.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp-reglement voor het waterschap de Overwaard, waarbij men is gevorderd tot art. 52.

Uit hoofde van het gering getal opgekomen leden, en de vele werkzaamheden, is besloten om aanstaanden Dingsdag wederom eene vergadering te houden, en op dien dag het allereerst over te gaan tot de voortzetting der beraadslagingen over dit ontwerp, en dien dag eene avondzitting te houden.

Ingekomen een voorstel, geteekend door de Heeren Hoekwater, Léon en Bichon van Ysselmonde, strekkende om het reglement voor het hoogheemraadschap van Delfland, door Ged. Staten ontworpen, niet in behandeling te nemen, maar in handen eener commissie te stellen, ten einde dit, in verband met de op het onderwerp aangenomen beginselen, te wijzigen, en het daarna wederom aan Ged. Staten terug te zenden, ten einde de belanghebbenden deswege te raadplegen, en om de zaak alsdan in de volgende zomervergadering in behandeling te nemen.

De vergadering, zulks bij acclamatie goedkeurende, wordt eene commissie benoemd, bestaande uit de Heeren: van Outeren, C. van Vollenhoven, van Zegwaard, Léon, Hoynck van Papendrecht en Rengers van Warmenhuyzen.

De zitting is opgeheven tot aanstaanden Dingsdag ten elf ure.

ROTTERDAM, 20 November.

Een bijzondere brief uit Kaïro van den 4den November door de *N. R. Cour.* medegedeeld, meldt, dat door de Egyptische Regering maatregelen waren genomen, om den Oud-Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Oost-Indië, den Heer Rochussen, bij zijne aankomst behoorlijk te ontvangen en hem de reis over de landengte van Suez gemakkelijk te maken. Te Alexandrië lag eene stoomboot gereed, om dien Heer op te nemen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 19 November.

De Minister Russell heeft 500 £ uit de Schatkist aan den Luitenant Prim gegeven, ter bestrijding van zijne onkosten voor de reis naar Siberië ter opsporing van Sir John Franklin.

— Eergisteren heeft men te Dover op nieuw de proef genomen — zoo als reeds eenige dagen vroeger was geschied, bij gelegenheid van een bezoek des Hertogs van Wellington — met het losbranden van een met scherp geladen kanon, door middel van eene electrische vonk van eene batterij, te Calais geplaatst en door de onderzeesche draden geleid. Zoodra de batterij te Dover was teruggebragt, gaf de Kommandant bevel, om twee draden met Calais in aanraking te stellen, ten einde zoodoende de electrische gemeenschap tusschen Dover en Calais en van Calais tot Dover door middel van een onafgebroken draad daar te stellen. De electrische vonk doorliep alstoen de rigting door het kanaal en terug, namelijk een bogtigen weg van een twintigtal mijlen. De proef gelukte volkomen tot groote verwondering van eene menigte personen, welke daarbij tegenwoordig waren. Er verliep zelfs geene seconde tusschen het vertrek van de vonk der batterij en het losbranden van het kanon, hoewel de vonk, zoo als wij gezegd hebben, een twintigtal mijlen te doorloopen had alvorens het doel te bereiken.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 November.

De Senaat heeft eergisteren het verslag van zijne Commissie aangehoord over het wets-ontwerp tot belasting der erfenissen in de regte lijn, hetwelk,

gelijk men zich herinnert, reeds eenmaal door den Senaat verworpen is. De minderheid der Commissie bestaande uit drie leden, verklaarde zich voor de aanneming van het ontwerp, als noodig tot herstel van het finantieel evenwigt, tot uitvoering der voor 's lands welvaart en voor de bewaring der openbare rust in 1852, zoo nuttige openbare werken, en eindelijk tot herstel der eensgezindheid met de andere takken der wetgevende magt. De meerderheid, bestaande in zes leden, verwierp de belasting der erfenissen in de regte lijn als het eigendomsregt schendende, de regten der kinderen verkortende, het kapitaal aantastende, en niet invorderbaar zonder hatelijkheden en kwelling.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 November.

Alhier is den 17den de dusgenoemde Napoleons-stad ingewijd, zijnde een uitgestrekt gesticht, opgetrokken tot beter en goedkooper huisvesting van arbeidslieden.

— De Socialisten te Lyon beginnen zich wederom onrustig te gedragen, en het is alleen aan de krachtige maatregelen, door den Generaal Castellane genomen, te danken, dat de rust nog niet is gestoord. Het zoogenaamd revolutionnair Comitté had aldaar een zeer oproerig manifest doen aanplakken.

ITALIE.

ROME, 12 November.

De Paus, die vóór 4 jaren een patriarchaat te Jeruzalem had opgerigt, doch daarvan, door de politieke verwarringen des tijds, weinig vrucht had gezien, heeft nu last gegeven aan den Bisschop Valerga, om onverwijld derwaarts te vertrekken. Dit besluit zou ook te eerder zijn uitgelokt, wijl de Protestantsche Bisschop te Jeruzalem veel ijver in zijne betrekking aan den dag legt. De Heer Valerga vertrok in 't begin van November, vergezeld van onderscheidene wereld- en orde-geestelijken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 19 November.

De Hertog van Augustenburg heeft zich tot de Bondsvergadering gewend, met verzoek, om zijn bezwaarschrift tegen de laatste bepalingen van Denemarken over de opvolging van den Kroon, vooreerst te laten rusten. Pruissen zou diensvolgens, naar men meent, aan den Hertog voorstellen gedaan en deze zijne voorwaarden kenbaar hebben gemaakt.

— Onderscheiden bladen melden, dat onze Consul te Jeruzalem, de bekende Orientalist Schultz zou overleden zijn. De Regering heeft echter daarvan nog geen berigt ontvangen.

HANOVER.

19 November.

Gisteren is Z. M. de Koning overleden. Hij was de jongste zoon van George III, Koning van Groot-Brittanje, den 5den Junij 1771 te Londen geboren, en voerde, als Britsche Prins, den titel van Hertog van Cumberland. Als jongeling wijdde hij zich gedurende eenigen tijd aan de studien ter Hoogeschool van Göttingen, en betrad vervolgens de militaire loopbaan in het Britsche leger. In de veldtogten van 1793 en 1794 in de Nederlanden tegen den Fransche Republiek, vond hij gelegenheid zich te onderscheiden. Later nam hij zijnen zetel in het Britsche Hoogerhuis in, en werd de leider van de hooge Tory-partij; langen tijd was hij ook Voorzitter van de zoogenaamde Oranje-loges. De gebeurtenissen van 1813 riepen hem weder op het vaste land, alwaar hij aan de spits stond van een husaren-regement der bondgenooten. Na den vrede hield hij zich doorgaans te Berlijn op, trad in 1815 met eene Mecklenburgsche Vorstin in den echt, weduwe eerst van Prins Lodewijk van Pruissen en vervolgens van Prins Frederik von Soms-Braunsfeld, welke Vorstin, sedert ook als Koningin van Hanover, haren gemaal tot in 1841 mogt bijblijven. Deze beklom in 1837, bij den dood zijns ouderen broeders, Koning Willen IV, van Groot-Brittanje en Hannover, den Troon van laatstgemeld Rijk, en was thans de oudste der Europesche Monarchen. Door zijnen dood vallen de Koninklijke residentie Kay, het Paleis St. James en andere goederen, weder aan de Kroon van Engeland. De Troon gaat nu over aan des overledenen eenigen zoon, Kroonprins George.

Het regeringblad zegt van hem, dat hij de grondlegger en handhaver van een nieuw tijdperk in de geschiedenis van het Koningrijk geweest is, die onwrikbaar vast hield aan hetgeen hij regtvaardig en goed voor zijn land keurde.

Zijn opvolger heeft onmiddellijk na zijns vaders dood een patent uitgevaardigd, waarbij hij van die treurige gebeurtenis kennis geeft, en tevens de teugels van de Regering aanvaardt. »Wij geven hierbij, zegt Z. M. onder anderen, ons Koninklijk woord, dat wij onwankelbaar 's Lands Staatsregeling zullen in stand houden.

»Terwijl wij onze Staatsministers en al onze dienaren van den geestelijken en wereldlijken stand in hunne ambten bevestigen, vertrouwen wij van hen en van al onze onderdanen, dat zij ons de verschuldigde gehoorzaamheid betoonen, en tevens met trouw en liefde aan ons zullen gehecht zijn.

»Daarentegen verzekeren wij hun al onze Koninklijke welwillendheid en genade, onze landsheerlijke bescherming en onzen opregten wil, om het geluk onzer onderdanen, met des Allerhoogsten bijstand, naar ons vermogen te bevorderen."

De tegenwoordige Koning George, die, zooals men weet, blind is, is den 27sten Mei 1819 geboren, en den 18den Februarij 1843 gehuwd met Prinses Maria van Saksen-Altenburg, geboren 14 April 1818, uit welk huwelijk een Prins en twee Prinsessen zijn geboren.

CALIFORNIE.

SAN FRANCISCO, 2 October.

De goudwasscherij als bewerking der goudhoudende ertsen levert voortdurend eene ruime opbrengst van goud. De stad breidt zich schielijk uit, en heeft nu dat aaneengesloten uiterlijk, hetwelk eene stad van een dorp onderscheidt. Vele groote en fraaije steenen gebouwen zijn er sedert den brand van Mei en dien van Junij dezes jaars opgetrokken.

De handel herleeft en de vooruitzigten zijn bemoedigend. Ook in den maatschappelijken toestand komen groote en verblijdende veranderingen. Elke stoomboot brengt Amerikaansche vrouwen aan, wier aantal hier gaandeweg toeneemt; schoolgebouwen en hoopen spelende kinderen hebben reeds opgehouden iets vreemds in ons midden te zijn. Openbare vermakelijkheden, als tooneelvoorstellingen, stierengevechten, wedloopen van paarden en menschen, trekken veel volk, tot dat het huiselijk leven meer aantrekkelijk zal zijn geworden. Voor land- en tuinbouw wordt de belangstelling hier te lande grooter. Wij gelooven dat de voortbrengselen van onzen bodem (met uitzondering der granen) in dit jaar bijna toereikende voor de behoeften der bevolking zullen zijn. Het schijnt bijna zeker dat in Californië zilvermijnen bestaan, die met voordeel bewerkt kunnen worden. In het district Mariposa is eene groote uitgestrektheid goudhoudende grond aan eene te Londen gevestigde maatschappij verkocht, voor eene som van een millioen dollars, waarvan reeds een tiende betaald is.

MEXICO.

30 October.

De revolutionnaire partij heeft het geheel westelijk gedeelte van Matamoras, in het noorden des lands, in bezit genomen. Onderscheiden soldaten van de troepen der Regering waren tot hen overgeloopen; de troepen hadden in vele gevechten geduchte nederlagen geleden.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 30 September.

Uit de *Javasche Couranten* verneemt men dat door den Gouverneur-Generaal onder anderen benoemd zijn, tot Resident van Menado, C. P. Brest van Kempen, thans Adjunct-Secretaris van het Gouvernement, speciaal toegevoegd aan den Raad van Nederlandsch Indie; tot Advocaat en Procureur bij den Raad van Justitie te Soerabaija, Mr. W. H. 's Jacob, onlangs uit Nederland aangekomen; tot Predikant bij de Protestantsche gemeente te Amboina T. C. M. Hanegraat, benoemd Predikant voor de Protestantsche gemeente in Nederlandsch Indie, onlangs uit Nederland aangekomen; tot President van het bestuur over de Protestantsche kerk in Nederlandsch Indie, Mr. P. Mijer, Procureur-Generaal bij het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indie; ontheven, onder dankbetuiging voor de bewezene diensten, de Predikant te Batavia, J. G. G. Bierhaus, Vice-President, van het bestuur over de Protestantsche kerk in Nederlandsch Indie, van de verdere waarneming der betrekking van President van dat bestuur; geplaatst, bij het 11de bataillon, de 2de Luitenants E. K. Goteling, C. J. R. List en A. van den Hurk, onlang uit Nederland aangekomen; tot Referendaris ter Algemeene Secretarie, speciaal toegevoegd aan den Raad van Nederlandsch Indie, Mr. A. Loudon, thans Substituut-Officier van Justitie bij den Raad van Justitie te Batavia; tot Voorzitter van de Hoofd-Commissie van Onderwijs, P. van Rees, Resident van Batavia.

Tot bestuurders en onderwijzers aan de op te rigten kweekschool voor Inlandsche onderwijzers, zijn aangewezen de Heeren Dr. van den Broek en Hage, die zich aan de Koninklijke Academie te Delft, voor die taak hebben voorbereid. Terstond na hunne benoeming, die eerstdaags wordt verwacht, zullen zij derwaarts vertrekken.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, op Maandag den 24sten November 1851, des namiddags ten 2 ure.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Commissaris des Konings in de Prov. Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 20 November 1851, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *vierde* week der trekking van de laatste klasse der 215de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.

Geheele Loten	ƒ 82.00.
Halve	- 41.00.
Vijfde	- 16.40.
Tiende	- 8.20.
Twintigste	- 4.10.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Z. Ms. besluit van 6 Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad* no. 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

LEYDEN, 21 November 1851. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten November de Heer J. H. de Stoppelaar, van Middelburg, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie: *de Zelandiva gente de Huybert ejusque meritis de re cum publica tum litteraria et de partibus, quas in publicis Belgii foederati rebus curandis egit Petrus de Huybert.*

ADVERTENTIËN.

Ondertrouwd: H. P. VAN DER POST,
LEYDEN, 21 November 1851. E. G. P. DIDIE ZAALBERG.
Eenige Kennisgeving.

Voor de deelneming betoond bij gelegenheid van het overlijden van hunnen geliefden Vader en Behuwd-Vader betuigen de Ondergeteekenden hunnen dank.

D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE,
M. A. C. L. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE,
Geb. VAN SCHELLE.

Al degenen welke iets Verschuldigd zijn aan of te Vorderen hebben van wijlen den Heer WILLEM PIETER AGATHON DOZY, in leven *Candidaat in de Regten*, gewoond hebbende te *Leyden* en aldaar op den 30sten October l. l. overleden, worden verzocht daarvan **Betaling** of **Opgave** te doen voor of uiterlijk op den 31sten December 1851, ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*.

Tweede Voorlezing van de Leydsche Afdeeling der *Maatschappij tot Nut der Israëliten*, op Donderdag den 27sten November 1851, des Avonds ten *half acht* ure.

Sprekers: de Wel-Edel Zeer Geleerde Heer M. POLANO van *Rotterdam*, en Mr. J. VAN GIGCH, Advocaat te *'s Hage*.

☞ **Toegangskaarten** tegen 50 Centen te bekomen bij den Heer B. H. VOS, *Penningmeester*.

H. KOETSER, *Secretaris*.

OOSTERSCH WIT ZAAD
VOOR
BUITENLANDSCHE VOGELS,
à 30 Cents de Kop.

Te bekomen bij A. J. WIJNNOBEL, *Maarsemansteeg*.

DONKERSTEEG, Wijk VI. No. 81.

De Ondergeteekende op heden (Maandag, 24 November) zijnen WINKEL in **Goud en Zilver** *geopend* hebbende, neemt door deze de vrijheid zich vriendelijk aan te bevelen, tot het leveren en repareren van alles wat op eenen dusdanigen Winkel betrekking heeft, daar hij trachten zal zich voor alles de gunst en achting van een ieder waardig te maken.

H. W. F. KEULS.

Bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, is heden in het licht verschenen:

Prof. J. H. SCHRANT,

OUD-NEÊRLANDSCH RIJM EN ONRIJM,

Prijs f 1.50.

Voorts is door hem uitgegeven van denzelfden Schrijver:

DE KIMBREN *en hunne Lotgevallen*. . . . . *f* 0,90.
J. VAN VONDEL'S, *Gijsbrecht van Aemstel*, Treurspel, met Aanteekeningen. . . . . - 2,50.
KANSELREDENEN *over de gelijkenis van den Verloren Zoon*. . - 1,50.
HOOFDREGELEN, *betreffende Stijl en Welsprekendheid*. . . - 0,60.

PUBLIEKE VERKOOPING,

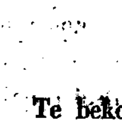

Op de Buitenplaats *Voerdorp*, te *Leyderdorp*, op Maandag den 15den December 1851, des Voormiddags ten 10 ure, van 16 à 20 stuks zware gave Eiken en IJpen BOOMEN, alsmede eene aanzienlijke hoeveelheid Esschen, Elzen en ander HAKHOUT, benevens eenige handelde LEERTIENEN.

PUBLIEKE VERKOOPING,

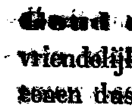

in het *Heeren-Logement* aan den *Burg*, binnen *Leyden*, op Zaturdag den 29sten November 1851, bij Opbod, en op Zaturdag den 6den December 1851, bij Afslag, beide des avonds te 6 ure, van:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, waarin twee Beneden- en vijf Bovenkamers, zijnde de meeste Behangen en met Stookplaatsen, voorts een ruime Keuken, Kelder, Binnenplaats, twee Droogzolders en verdere commoditeiten, met de daarnevens aan gelegene zeer ruime en voor alle Affaires geschikte WERKPLAATS, staande en gelegen te *Leyden*, aan het Rapenburg, omtrent het plein der Bibliotheek, Wijk IV. No. 849 en 850, alsmede een GEBOUW ingerigt en gebruikt wordende als *Boekdrukkerij*, aan de zuidzijde van het gefailleerde Bagijnhof, Wijk IV. No. 840 en 840a.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1852, en kunnende worden bezigtigd Dingsdag en Woensdag in iedere week, van 11 tot 1 ure.

Zijnde inmiddels nadere Informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 9den December 1851, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Augustus 1850.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

Zware ongesteldheid aan de beenen door de Pillen en Zalf van Holloway genezen.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer JAN EASTMAN, Koopman te Buenos-Ayres, gedagteekend 3 Januarij 1850 aan den Prof. HOLLOWAY. Mijn waarde Heer, uwe *Pillen* en *Zalf* zijn hier zeer voordeelig bekend, en er hebben hier menige aanmerkelijke genezingen door dezelven plaats gehad, waarvan echter eene bijzonderlijk gewag verdient dat een Portugeesche landbouwer die sedert meer dan vijf jaren zieke beenen had, en gedurende al dien tijd zijn huis niet had kunnen verlaten, ja zelfs niet het minste werk had kunnen verrigten, thans door uwe *Pillen* en *Zalf* zoo volmaakt is hersteld, dat hij in persoon het land kan beploegen, en al zijnen landhuishoudelijken arbeid kan verrigten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.
Zaturdag 22 November. Van *f* 34 tot *f* 39.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.
Zaturdag 22 November.

Oude Tarwe *f* 7.30 tot *f* 7.70. Nieuwe Tarwe *f* 7.80 tot *f* 8.30. Oude Rogge *f* 6.00 tot *f* 6.30. Nieuwe Rogge *f* 6.20 tot *f* 6.60. Gerst *f* 4.80 tot *f* 5.00. Haver *f* 3.00 tot *f* 3.60. Paardeboonen *f* 4.80 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 5.20 tot *f* 5.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
VRIJDAG, 21 November.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{1}{2}$	$57\frac{9}{16}$	$57\frac{1}{2}$
Dito Certificaten	» 3	»	$67\frac{5}{16}$	$67\frac{3}{8}$	$67\frac{3}{8}$
Dito dito	» 4	»	$88\frac{5}{8}$	$88\frac{11}{16}$	$88\frac{11}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$68\frac{7}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . .	» $4\frac{1}{5}$	»	99	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	$103\frac{3}{4}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . .	» 5	»	$103\frac{3}{4}$	104	104
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{8}$	—
Dito 1840	» 4	»	$87\frac{3}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . .	» 4	»	$87\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 5	»	$68\frac{1}{4}$	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4	»	$76\frac{1}{2}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	$148\frac{1}{4}$	$148\frac{1}{8}$	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	$15\frac{15}{16}$	16	$15\frac{15}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken .	» 5	»	16	—	—
Dito Obligatiën	» 3	»	$38\frac{3}{4}$	$38\frac{7}{8}$	$38\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$35\frac{1}{2}$	—	—
Coupons Ardoins			8	$8\frac{1}{16}$	$8\frac{1}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . .	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$69\frac{5}{8}$	70	—
Dito Nieuwe	» 5	»	$76\frac{13}{16}$	$77\frac{1}{4}$	77
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$85\frac{7}{8}$	$86\frac{1}{4}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$46\frac{1}{8}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . .	5	»	$91\frac{1}{2}$	92	92
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	34	—	—
Dito dito	» 4	»	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{3}{8}$	$33\frac{5}{16}$
VENEZUELA, ...	» $3\frac{1}{2}$	»	35	—	—
MEXICO, ...	» 5	»	$22\frac{3}{8}$	$22\frac{7}{8}$	$22\frac{1}{2}$
AMERIKA, Bankactiën			$2\frac{15}{16}$	—	—

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 23,20; Div. in £ *f* 11,80; Frans. *f* $56\frac{1}{2}$; Belg. *f* $56\frac{1}{2}$; Pruiss. *f* $34\frac{1}{2}$; Hamb. Russ. *f* $36\frac{1}{4}$; Russen in Z. R. *f* $36\frac{1}{16}$; Pools. in fl. *f* $27\frac{1}{4}$.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 75.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.